

1824 Ole Vig - en overdimensjonering?

Jeg er ikke medlem av noe, skriver ikke leserinnlegg, er ikke nett-troll, legger ikke ut min hverdag eller helg på Facebook, er ikke på noen av disse ulike, moderne, sosiale plattformene, går ikke i demonstrasjonstog, er uorganisert, er ikke med i noen bevegelse eller interesseorganisasjon - kort sagt: bekjemper ingen - jeg velger de/det bare bort. Mitt anliggende i markeringen av Ole Vig, ligger på det økonomiske plan, samt at altfor mange synes å ta Ole Vig sin ånd til inntekt for sitt syn eller sin holdning. Ole Vig bør ikke gjøres om til et produkt av 2024. Ole Vig må sees i lys av sin samtid. Jeg brukte 30 år på å lese meg opp. Nå har jeg brukt de siste 20 årene til å lese meg ned. Og hva ble resultatet? Flere funn, om merkelige vedtak, hendelser og ulogiske påstander - og med sterkere mistanke om sløvheter og/eller plantet indoktrinering.

Utsnitt fra signeringen av Grunnloven

Jeg er meget skeptisk til det norske demokratiet, som bygger på en totalitær tankegang om å velge de populære, og ikke på basis av egenskaper og «fortjeneste/innsats»: merokrati. Og når personer velges i Norge, så blir til og med de offer for et kvoteringsystem som gjør at i bunn og grunn er din stemme bortkastet. Sosialfascistene kan ikke gjennomføre en setning uten å bruke ordet *felleskapet*, til tross for at Grunnloven reflekterer følgende: «...for fedrene på Eidsvoll var det en betingelse for friheten at statsmakten ble «indskrænket». Staten skulle ikke være eneveldig, heller ikke den demokratiske stat. Grunnloven skulle garantere de individuelle rettighetene som statsmakten ikke kunne anfekte». Dette evige snakket om *felleskapet* legger grobunn for en massesuggesjon som ender opp i en form for persondyrkelse av de få. Ref. dagens «kjendiser». Et eksempel på dette er også Ole Vig. I en bok om Alexander Kielland-ulykken sier professor og redaktør Marie Smith Solbakken det så slående og korrekt: «Uenighetsfelleskapet er en forutsetning for å utvikle demokratiske prosesser og åpenhet». Et ensidig fellesskap kan lett føre til at meninger isoleres, og at etablerte meninger ikke utfordres.

Et typisk tegn på persondyrkelse er når vedkommende blir påkostet et urealistisk beløp, som ikke engang genererer inntekt eller utbytte. Hvor er logikken? Hvor er utredningen som skal dokumentere fornuften i å bruke 1,2 millioner på en person som levde for 200 år siden, og som svært få vet hvem er - eller for den saks skyld, trenger å vite det. Dersom en bor i Stjørdal og ikke vet hvem Ole Vig var, så går det nok bra likevel. En annen sak er at Ungdomskolen burde ha et par pålagte timer med undervisning i lokal historie, hvor en kan inkludere kommunevåpenet, Ole Vig og lignende linker. Det er selvsagt ikke noe galt i å ha Ole

Vik i historieboken, i kommunens presentasjon på web eller ha en minnemarkering nå og da relatert til vedkommende. Men det bør gjøres enkelt og greit uten at det skal koste noe særlig. Persondyrkelse er meget forførende og farlig - og har blitt meget kostbart for flere samfunn, inklusivt frembringelse av diktatorer på ulike plan og i ulike sammenhenger. Dersom en ikke klarer å bruke de 1,2 millionene, snakker noen om at «overskuddet» skal gå til Ole Vig fondet. Samtidig sies det, at det ikke er lov å bruke slike ekstrabevilgninger fra Staten på andre ting enn prosjektet det er gitt til. Det tilsier at millionen fra Statsbudsjettet må brukes til Ole Vig. For meg høres det noe bombastisk ut. Å dekke seg bak at pengene kommer fra Staten, blir som et større firma eller organisasjon som splitter opp sin virksomhet i ulike avdelinger. Regnskapet samlet blir det samme. «*Det er sluttsommen på kassalappen som teller*», for å bruke en reklame fra Rema!

Ole Vig, tegnet av Amund Hagen

Ole Vig og Hegra festning er to av våre «highlights» som har tatt helt av. Hegra festning var en blunder. Og noen har hauset opp Ole Vig uten å ta høyde for hvem han virkelig var, nemlig på linje med alle andre, et produkt av sin samtid. Ole Vig hadde selvsagt, som alle andre mennesker mye godt i seg, men feilen med hele blomstringen av Ole Vig - er overdimensjoneringen i lys av dagens samfunnsstruktur og problemsstillinger, jfr. blant annet flyktning- og integreringspolitikken, som er fullstendig ute av kontroll - og roten til mye av det urovekkende som berører samfunnet. Og opp i dette så unnlates det å toppmarkere fokuset på Ole Vigs to hovedområder: 1. Kristendommen og 2. Den grå bonde. Det oser av negativitet mot kristendommen i det norske samfunnet, og et grep er å velge tema bort i alle relasjoner. Og her gjør Stjørdal feil. Ole Vig markeringen burde vært lagt i en kristen ånd. Det er skuffende å se hvordan museale krefter må forsvare sin berettigelse gjennom vikarierende tiltak ved å bruke museet som arnested for igjen flyktning- og integreringspolitikk. Men hva kan en vente seg i et land som Norge, hvor politikerne målbinder sitt folk ved å vedta noe som heter *hatkriminalitet*. Uheldig. Friheten gjennom et verbalt utsagn må være ukrenkelig. Uheldigvis har en lovfestet det motsatte.

Mange tar Ole Vig til inntekt for sin egen ånd, hva nå «ånd» måtte bety? Og hva betyr det som mange slår om seg med: «...i Ole Vigs ånd»? Hva var Ole Vigs ånd? Og hvor ble det av IOGT? Hvorfor tok kommunen opp fra Oslo en person fra en helt annen kultur, som beriker seg på å snakke om mental helse, rasisme og utenforskap - eller der omkring? Det arrangementet kostet sikkert mange titalls tusen. Var mismatchen så ubehagelig at dette arrangementet ble tonet ned. Ole Vig må ikke blandes inn i nåtidens flyktning- og integreringspolitikk. Det var ikke noe flerkulturelt samfunn på Ole Vigs tid. Da jeg ble sendt rundt på skoler i jubileumsåret 2007, med en enakter om Ole Vig, ble jeg oppringt med ordre om å se Ole Vig i lys av våre «nye landsmenn». Jeg nektet. Kortene må nemlig ikke blandes, slik som jubileumsmarkeringen gjorde det på Eidsvoll i 2014. Norge er i ferd med å la visse minoriteter fullstendig overta dagsorden, sette sine premisser, hvor alt dreier seg om å bli krenket - et effektivt middel for å overta samfunnet.

Ole Vig videregående skole, har som Ole Vig en framside og en bakside, men hva er hva?

Alle mennesker har noe godt i seg, og alle mennesker har trolig noen sider i seg som andre ikke liker. Slik er det med meg - og slik er det med deg. Og slik var det også med Ole Vig selvsagt. Så hvem var Ole Vig? Ole Vig var/er selvsagt «verdifull» på flere områder, men også overdimensjonert, faktisk var han en liten sinnatagg, en kverulant. Når en bedømmer et medmenneske, er det dessverre slik at spranget mellom å dømme og fordømme noen ganger kan blir meget kort. På samme måte som den man er tilhenger av i en eller annen

sammenheng, ofte blir opphøyet langt over det som er både rimelig og rasjonelt. Åndseliten, kultureliten, «fiffen», kall de hva du vil, har ofte en tendens til å hegne om visse personligheter mer ut av avstand fra «folkets dom» enn reelle følelser og smak. Svært mange kunstnere og forfattere var selvsagt et produkt av sin samtid, men som er hyllet av ettertiden av nevnte kulturelite. Samtiden så på mange av disse utøvere som noen «originaler» - som holdt på med noe annet enn «matauk». En skulle ikke male eller skrive, en skulle pløye, så og høste gjennom det konkrete jordnære. Ole Vig og andre som utviklet seg intellektuelt, ble ikke alltid så vel ansett. Ole Vig var av de som måtte krysse sine bukseseler, han var trolig en pusling, som ofte ble puffet i bakken. Slikt skaper fordommer, og ønske om hevn. Han utviklet en forsvarsmekanisme, og oppdaget at han kunne ta igjen, kjempe med et annet «våpen», nemlig det skrevne ordet. Han ble ett datidens «nett-troll», en kverulant, som stadig ble mer og mer krass. Å skrive leserinnlegg mot hverandre var datidens måte å debattere på. Samtidig var Ole Vig utrolig naiv, og en rotekopp som ikke klarte å holde rede på sitt eget ansvar og liv. Han gikk konstant økonomisk konk. Noen måtte selvsagt få skylda for det også. De han ikke likte fikk gjennomgå. Og hadde noen, i våre dager, kommet med de karakteristikkene som Ole Vig brukte om noen grupper i sin tid, ref. hans forhold til folk fra Kristiansund, ville de blitt kalt rasister eller lignende. I så måte var Ole Vig datidens «rasist». I sin samtid ble han trolig sett på som litt spesiell, en «raring». Det er ettertiden som hauser opp mange personer, ofte som nevnt, en slags fellesnevner blant en kulturelite og/eller «fiffen». Jfr. Edvard Munch, Jon Fosse etc.- som sikkert er flinke nok, men som jeg ikke skjønner noe av. Ikke synes jeg bildene av Munch er fine, og jeg forstår ikke hva Jon Fosse verken sier eller skriver. Men det er sikkert ikke noe galt med de to, men med meg og mitt ringe nivå, som ofte er basert på noe så enkelt som «smak & behag».

Det påstås og gjentas stadig at vår Ole Vig hadde så spesielle evner og var framsynt. Men jeg stiller ofte et spørsmål med de som roter det så grundig til for seg, slik Ole Vig gjorde det. Hvordan kunne han med sin utdanning og muligheter havne i økonomisk kaos. Plaget det ham at han kanskje burde ha klart å hjelpe de hjemme? Hans søster Nikoline, som har blitt nevnt som ei fattig kvinne fra Stjørdal, døde for øvrig også forholdsvis ung: 44 år. Hvorfor ble Ole Vig gravlagt på Vår Frelsers gravlund i Christiania? Hva gjorde familien i den sammenheng?

På Ole Vig grav står følgende: «Gjemmes skal i Folkefavn»

Mange undres over at det *Noregs mållag* som står bak Ole Vig fondet (les: nynorsken). Hva har *Noregs mållag* med Ole Vig å gjøre? Ole Vig tilhørte kretsen rundt Knud Knudsen (bokmålets far), selv om de også kranglet en del, slik de fleste gjorde det med Ole Vig. Jeg

forstår ikke tildelingen av visse Ole Vig priser. Underforstått: jeg klarer ikke å se sammenhengen mellom flere prisvinnere og Ole Vig, men det er dyktige mennesker som styrer nevnte fond - som sikkert ivaretar dette i beste skjønn. At enkelte nynorskfolk favner om Ole Vig i lys av språkinteresse, er helt flott - selv om de synes å kjempe en tapt kamp. Jeg hadde selv nynorsk på skolen i en nynorskkommune. Det fine med nynorskfolkene er deres ærlighet og oppriktighet for det norske og nasjonale. Gode forsvarere av vår kulturarv. Men Ole Vig var ingen nynorskmann, og tok avstand fra nynorsken på linje med Ibsen og Bjørnson. Sistnevnte to personer var jo ingen betydningsfulle personer da Ole Vig herjet som verst. Og det blir et stort paradoks her, når kommunen henger opp noen merkelig plakater med slagordet: «*gi kidsa skills*». Lurer virkelig på hva språkfolk og *Noregs mållag* tenker om det?

Ole Vig ble ikke gamle karen og hans livserfaring deretter, og Ibsen og Bjørnson var yngre og ikke kommet på kjendistoppen ennå. Ole Vig hadde nok sine tanker om ulike sider av både folkeopplysningen og fremtidens skolestruktur, men ingen av disse fikk han oppleve å se realisert. Ettetiden kan derfor ikke vise til Ole Vig som opphavet til særlig meget. Så det er flere som undres på hvordan han kunne ha vært en «datidens influenser». Han holdt jo på med det allmuen ikke brydde seg særlig om. Dikt og prosa. Det ga ikke salt i maten. Problemet er at ingen har snakket mot vedtatt sannhet. «*Det er ikke tillatt*». På den annen side, er ikke Ole Vig eller jubileet skadelig, og at vi av og til tar litt i og opphøyner - kan gi stolthet, inspirasjon og ære - og det skader ikke. Og smaker ekstra godt når det ikke koster noe.

Ole Vigs forhold til Marie Wexelsen er nok også temmelig overdimensjonert. Så «dum» kunne Ole Vig ikke være! Men det er i alle fall nok dokumentasjon til å kalle ham kardinal naiv.

Hvorfor var ikke Ole Vig gift? Hvorfor var ingen av de han omgikk innen firerbanden i Oslo gift? På Ole Vig sin tid var det «unormalt» å ikke være gift, ekteskapet var livsforsikringen. Dette er dobbelt merkelige, med tanke på at også Marie Wexelsen

heller ikke ble gift, hun som kunne velge fra øverste hylle. Flere levde også som «hetero» i et ekteskap, tross de hadde en annen legning. De hadde ikke noe valg. I dag er det «in» å stå frem, komme ut av skapet. Datidens «norm» forhindret kanskje både Ole Vig og Marie Wexelsen, de måtte muligens «overdrive» sin oppførsel og funksjon for å skjule sin reelle legning - slik mange trolig gjorde det.

En av svakhetene i vår kultur, er den manglende erkjennelse av at visse ting vi gjør, uttaler eller er med på, kanskje var/er feil, eller i det minste ikke særlig bra - noen ganger rett og slett uheldig. Det som ofte skjer, er at disse mangler medfører at den som er imot, eller i mindretall, blir utstøtt eller angrepet. Norge er utrolig lite dyktige på å få frem mindretallets syn, og «guruer» som Riksrevisjon og SSB får aldri en motpart/motbør. Samfunnet blir

Er det noe symbolsk i at statuen er skeiv?

indoktrinert. Noen stiller opp uten å tenke på hva de bidrar med/til. Det er personer som er med overalt, og som jeg kjenner som velmenende, dyktige og meget bra i alle henseende - men det blir desto mer forstemmende å se på de som stiller opp og forbruker midler de selv ikke eier, ikke har opptjent - knapt har noe interesse av. Disse vil bare skinne. Mens tredje type, er snillheten selv - og bidrar uten tanke på formålet og resultatet, det gode dugnadsmenneske.

Første vakter ved Grunnlovsvarden, avduket på Hjerkin i 1964. Forfatteren til høyre

Det er helt greit at Ole Vig får sin markering, ikke noe problem med det, men den bør være fri for utgifter, økonomisk anliggende. Han har jo fått seg en bauta, sokkel og gate. Det bør holde. Apropos minner, skal jeg ta med en liten positiv mobbing fra Jon Thomas Leirfall, da han skrev *Sagen om Ree* i 2002. Han likte dårlig at Stjørdal ikke hadde reist en minnestein over eidsvollsmannen George Ulrich Wasmuth på Ree gård. Jon Thomas skrev det slik: «*Hadde Wasmuth bodd i Hegra hadde det for lengst vært en minnestein der, for i Hegra ser det ut som ei steinrøys*».

Ole Vig var, som jeg har vært inne på, noe puslede, svakelig fysisk. Det er merkelig at flere har fremstilt ham billedlig som kraftfull og sterk, slik også den tegningen som brukes på banner - hengt opp overalt i Stjørdal i forbindelse med markeringen, også gjør det. Igjen dette med å gjøre noen annerledes enn de i virkeligheten er. Jeg mener min tegner har fremstilt Ole Vig slik han var. (Se tegningen lengere frem i kapitlet). Finnes det dokumentasjon på at Ole Vig døde av tuberkulose?

Vi som har avgitt vår ed om å verne om Grunnlovsvarden, i form av en stafettpinne fra 1964, som ble gitt videre i 2014 til noen ungdommer fra Dovre, Folldal og Oppdal - må kunne si ifra når det som truer blir ledet mot oss gjennom vikarierende motiver og anskuelse. Uansett hvordan en disponerer og fordeler, så er det et faktum at det brukes 1,2 millioner i en dyrtid på det som kan karakteriseres som «*a dead man walking*». Det må gå an å minnes og markeres uten at det skal koste noe, og la levende formål som sliter for å klare seg - få ta del i dette beløpet. Det ville nok ha gledet Ole Vig i hans kristelige ånd.